

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 183/14
Luxembourg, 18. detsember 2014

Kohtuotsus (kohtuasi C-354/13)
Fag og Arbejde (FOA), kes tegutseb Karsten Kaltofti nimel, vs.
Kommunernes Landsforening (KL), kes tegutseb Billund Kommune nimel

Rasvumus võib olla „puue” töö saamisel ja kutsealale pääsemisel võrdset kohtlemist käsitleva direktiivi tähenduses

Kuigi ükski liidu õiguse põhimõtte ei keela iseenesest diskrimineerimist rasvumuse alusel, hõlmab mõiste „puue” rasvumust, kui teatavatel tingimustel takistab rasvumus asjaomase isiku täielikku ja tõhusat osalemist tööelus teiste töötajatega võrdsetel alustel

Võrdse kohtlemise põhimõtte täpsustamiseks kehtestab liidu direktiiv¹ üldraamistiku võitluseks diskrimineerimisega töö saamisel ja kutsealale pääsemisel. Selle direktiivi kohaselt on töö saamisel ja kutsealale pääsemisel keelatud diskrimineerimine usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

Karsten Kaltoft töötas Billundi vallas (Taani) 15 aastat lapsehoidjana. Tema kohustuseks oli hoida lapsi enda kodus. 22. novembril 2010 lõpetas vald temaga töölepingu. Kuigi töölepingu ülesõitlemist põhjendati sellega, et lapsi, keda tuleb hoida, on vähe, ei toonud vald välja põhjuseid, miks töösuhe otsustati lõpetada just K. Kaltoftiga. Kogu töölepingu kestuse jooksul oli K. Kaltofti peetud rasvunuks Maailma Terviseorganisatsiooni antud definitsiooni tähenduses. Kuigi K. Kaltofti rasvumus oli töölepingu ülesõitlemisele eelnenud kokkusaamisel kõne all, on pooled eriarvamusel selles, kuidas antud küsimust käsitleti. Nii eitab vald, et rasvumus oli üks põhjustest, miks K. Kaltoftiga tööleping lõpetati. Leides, et töölepingu ülesõitlemine tuleneb õigusvastasest diskrimineerimisest rasvumuse alusel, pöördus ametiühinguorganisatsioon Fag og Arbejde (FOA), kes tegutseb K. Kaltofti nimel, selle diskrimineerimise tuvastamiseks ja kahjuhüvitise väljamõistmiseks Taani kohtusse.

Selle kaebuse läbivaatamise käigus palus Kolding'i kohus (retten i Kolding) Euroopa Kohtul täpsustada, kas liidu õigus keelab eraldi diskrimineerimise rasvumuse alusel. Teise võimalusena soovis see kohus teada, kas rasvumust saab pidada puudeks ja kas see kuulub niisiis eespool viidatud direktiivi kohaldamisalasse.

Tänases otsuses märgib Euroopa Kohus kõigepealt, et diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtte on põhiõigus, mis kuulub lahutamatuult liidu õiguse üldpõhimõtete hulka. Nii on see põhimõtte liikmesriikidele siduv, kui sisseriiklik olukord kuulub liidu õiguse kohaldamisalasse.

Selles osas meenutab Euroopa Kohus, et üheski aluslepingute ega liidu teiseste õigusaktide sättes, mis käsitleb töö saamist ja kutsealale pääsemist, ei ole kehtestatud rasvumuse tõttu diskrimineerimise keeldu kui sellist. Muu hulgas ei näe töö saamisel ja kutsealale pääsemisel võrdset kohtlemist käsitlev direktiiv diskrimineerimise alusena ette rasvumust ja selle direktiivi kohaldamisala ei või laiendada diskrimineerimisele, mille aluseks on muud põhjused kui need, mis on kõnealuses direktiivis ammendavalt loetletud. Nii ei kuulu kohaldamisele ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätted.

Käesolevas asjas märgib Euroopa Kohus, et talle esitatud materjalide hulgas ei ole tõendit, millest lähtudes oleks võimalik asuda seisukohale, et töölepingu ülesõitlemine, mis väidetavalt põhines rasvumisel kui sellisel, kuulub liidu õiguse kohaldamisalasse.

¹ Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (EÜT L 303, lk 16; ELT eriväljaanne 05/04, lk 79).

Euroopa Kohus jõuab seega järeldusele, et **liidu õigus ei näe töö saamisel ja kutsealale pääsemisel ette rasvumusega seotud diskrimineerimise keelu üldpõhimõtet kui sellist.**

Mis puutub küsimusse, kas rasvumus on „puue” direktiivi tähenduses, siis meenutab Euroopa Kohus, et selle direktiivi eesmärk on kehtestada üldine raamistik, et võidelda tööle saamisel ja kutsealale pääsemisel diskrimineerimisega direktiivis nimetatud põhjustel, seal hulgas puude alusel.

Mõistet „puue” direktiivi tähenduses tuleb mõista nii, et see hõlmab püsivast füüsilisest, vaimsest või psüühilisest vaegusest tingitud piirangut, mis võib koostoimes erinevate takistustega tõkestada asjaomase isiku täielikku ja tõhusat osalemist tööelus teiste töötajatega võrdsetel alustel Euroopa Kohus rõhutab, et sellest mõistest tuleb aru saada nii, et see ei hõlma mitte ainult võimatust kutsealal tegutseda, vaid ka kutsealal tegutsemise takistust. Nimelt on direktiivi eesmärk tagada võrdne kohtlemine ja võimaldada seda, et puudega isikud pääseks tööle või saaks töös osaleda. (54) **Lisaks läheks direktiivi eesmärgiga vastuollu see, kui direktiivi kohaldatavus sõltuks puude põhjusest.**

Veel märgib Euroopa Kohus, et mõiste „puue” määratlemine eelneb nende asjakohaste ja konkreetsetel juhul vajalike abinõude kindlaksmääramisele ja hindamisele, mida tööandjad peavad direktiivi kohaselt võtma, et võimaldada puuetega inimesel tööle pääseda, töös osaleda või edeneda (tingimusel, et sellised abinõud ei põhjusta tööandjale ebaproportsionaalselt suurt koormust). Niisiis ei piisa pelgast asjaolust, et K. Kaltofti juhtumil neid asjakohaseid abinõusid arvesse ei võetud, et teda ei saaks pidada puudega isikuks direktiivi tähenduses.

Neil põhjustel leiab Euroopa Kohus, et kui teatavatel asjaoludel kaasneb töötaja rasvumusega füüsiline, vaimne või psüühilisest kahjustusest tingitud piirang, mis võib koostoimes erinevate takistustega tõkestada tema täielikku ja tõhusat osalemist tööelus teiste töötajatega võrdsetel alustel ning kui see piirang on pikaajaline, võib siisugune seisund olla hõlmatud mõistega „puue” direktiivi tähenduses. Sellise olukorraga oleks eekätt tegemist juhul, kui töötaja rasvumus takistab tema osalemist tööelus, kuna tal on piiratud liikumisvõime või selline haigus, mis takistab tal oma tööülesandeid täita või mis teda oma kutsealal tegutsemisel segab.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb kontrollida, kas K. Kaltofti rasvumus on hõlmatud mõistega „puue”.

MEELDETULETUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda siseriiklikku kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on siseriikliku kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele siseriiklikele kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106